

El conflicte pot provocar més de 30 bilions de pessetes en despeses

El cost de la guerra

Un càlcul aproximat de les despeses produïdes per la guerra del Golf apunta a més de 30 bilions de pessetes, incloent-hi el cost de la reconstrucció de Kuwait i de l'Iraq. Això significa més de sis vegades l'ajuda als països del Tercer Món l'any 1989.

Mentre les potències que han intervingut en el conflicte calculen el benefici que poden traure de la reconstrucció de Kuwait, la societat occidental encara es pregunta sobre el cost de la guerra. El conflicte ha estat més curt del que s'esperava i amb menys pèrdues humanes i materials. Tot això ha evitat un cost més elevat.

Segons els càlculs inicials, un conflicte curt, que durés poc més de quatre setmanes –semblant al que s'ha produït– havia de costar uns 28.000 milions de dòlars –uns 2,8 bilions de pessetes. D'aquest cost, 1,7 bilions corresponen a despeses bàsiques, com sots, alimentació i combustible, mentre la resta són els costos addicionals de reemplaçament de munició i equips. Un conflicte llarg, de més de sis mesos, hauria costat uns 8,6 bilions de pessetes.

Segons els experts, cada dia d'aquesta guerra d'alta tecnologia costava entre 500 i 1.000 milions de dòlars –de 50.000 a 100.000 milions de pessetes–, però aquest cost pot incrementar-se per pèrdues de material. Cada caça furtiu F-117 costa 5.000 milions de pessetes i un tanc M-1 en costa més de 200, mentre cada míssil Tomahawk té un cost de 135 milions de pessetes. Les pèrdues materials poden haver fet pujar molt les despeses totals.

Això va produir un dubte a la societat americana sobre la conveniència de crear un impost per pagar aquests costos. Una enquesta feta per la revista *Time* i la cadena de televisió CNN, revelava que el 54% dels americans creien que era necessari crear aquest impost. Però a l'hora de concretar, cap opció tenia gaires partidaris. Només un 35% era favorable a augmentar els impostos sobre la benzinna, mentre un 38% es declarava a favor d'un impost que es pagués una sola vegada. En canvi, entre els enquestats per la revista *Newsweek*, el 63% deia que no

calia un impost especial. En uns moments en què l'economia americana no està en una situació molt favorable, un nou impost és vist com una mesura contraproduent. En tot cas, el ciutadà es pregunta per les conseqüències econòmiques de la guerra.

Es recorda que el president Johnson, durant la guerra del Vietnam, no va proposar un nou impost fins a 1967 i que el Congrés no el va aprovar fins a 1968. De 1964 a 1969, la inflació va passar de l'1,3% a 5,5%. I en els anys 60 hi havia pràcticament plena ocupació. Per a Charles Schultz, que fou director de pressupostos amb Johnson, "ara no és el moment de crear un nou impost".

Sobre les possibilitats dels Estats Units de suportar aquesta guerra hi ha opinions molt diverses. Robert J. Samuelson, de *Newsweek*, comparava el cost d'aquesta guerra amb altres conteses. La segona guerra mundial va costar 3,1 bilions de dòlars –de 1991– que equivalen a uns 310 bilions de pessetes. La primera guerra mundial va costar uns 38 bilions de pessetes, la de Corea 26,5 bilions i la de Vietnam 57 bilions. En aquesta darrera, cada dia de guerra els americans gastaven 230 milions de dòlars, menys de la meitat que al Golf Pèrsic.

Samuelson també citava el producte interior brut de l'Iraq en època de plena producció, que era d'uns 6 bilions de dòlars o menys, equivalent a la capacitat de l'estat de Kentucky i només una centèsima part del producte interior brut americà, que és d'uns 5,5 bilions de dòlars –550 bilions de pessetes–. Per a Samuelson, és absurd pensar que els Estats Units no podien suportar aquest conflicte.

Però els costos també es poden comparar amb altres xifres. Dos dies de combats superaven els 937 milions que el Congrés havia destinat a ajudar persones sense casa. Una eventual reducció de

despeses per afrontar la guerra afectaria els més desvalguts.

En canvi, les companyies petrolieres americanes s'han vist afavorides pel bloqueig a l'Iraq. La Chevron va obtenir 63.300 milions de pessetes l'últim trimestre de l'any passat, el que representa un increment d'una vuitena part respecte a l'any anterior. Vist això, dos senadors demòcrates van proposar un impost sobre els beneficis extres per ajudar a pagar les despeses militars.

El prestigiós economista de Harvard John Kenneth Galbraith també es va

mostrar favorable a gravar els més rics: "Alguns dels ciutadans més pobres estan contra la guerra. M'agradaria veure com la paga la gent més rica. Seria una expressió de democràcia". Galbraith, conegut per les seves idees progressistes, proposava un impost addicional a rendes que superin els 100.000 dòlars –deu milions de pessetes– anuals.

Actualment, les despeses militars s'emporten el 5,5% del producte interior brut, mentre que durant la segona guerra mundial s'enduien el 40%, un 14% durant la guerra de Corea i un 9% en la del

Vietnam. Mentre, el cost de les armes ha augmentat notablement.

Però és possible que l'exèrcit americà decideixi no recuperar el material perdut. La Marina tenia 15.400 tancs. Només n'ha perdut, segons xifres oficials, uns 13. Encara que n'haguessin perdut uns centenars, és possible que no se n'haguessin comprat més. Els americans també tenien 5.200 antimíssils Patriot i 267.000 Tomahawks antitancs.

D'altra banda, els Estats Units només pagaran, segons la Casa Blanca, el 20% del conflicte. Un altre 20% anirà a càrrec del Japó, mentre Aràbia Saudita, Kuwait, Alemanya i altres països pagaran la resta. Si a més tenim en compte les inversions per reconstruir Kuwait o fins i tot l'Iraq, els Estats Units poden reduir força el cost real.

Tot i així, es poden comparar les xifres de la guerra amb projectes amb problemes de pressupost. L'estació espacial internacional costaria uns 2.700.000 milions de pessetes i promouria un important desenvolupament tecnològic, però la NASA es troba amb problemes d'assignacions. Dur un home a Mart, un altre projecte amb problemes, costaria 12 bilions de pessetes. Tot això es pot comparar amb els, aproximadament, 30 bilions de pessetes que ha costat el conflicte, aproximadament igual que construir una colònia a la Lluna.

INTERPRETACIÓ DEL QUADRE

El quadre que presentem dona xifres aproximades, ja que realitzar un càlcul exacte de les despeses resulta molt complex. El quadre es basa en valoracions oficials americanes sobre el cost diari del conflicte i un valor mitjà pels avions, helicòpters i tancs destruïts –només els que pertanyien als aliats–. També s'hi han inclòs els càlculs sobre el cost de la reconstrucció de Kuwait i d'Iraq. Les pèrdues militars iraquianes augmentarien força, òbviament, les xifres.

En tot cas, les xifres permeten fer comparacions amb el cost del bloqueig, en cas que s'hagués prolongat fins a mitjans d'aquest any. Al marge de consideracions econòmiques o ètiques, el bloqueig, per si sol, no hauria complert l'objectiu americà de destruir el potencial militar iraquí.

Una altra part del quadre permet de comparar aquestes despeses amb un gran nombre d'inversions, per adonar-nos dels pressupostos que es podrien haver cobert amb les despeses de la guerra.

Sílvia Monfort

